

Jens Peter Jacobsen

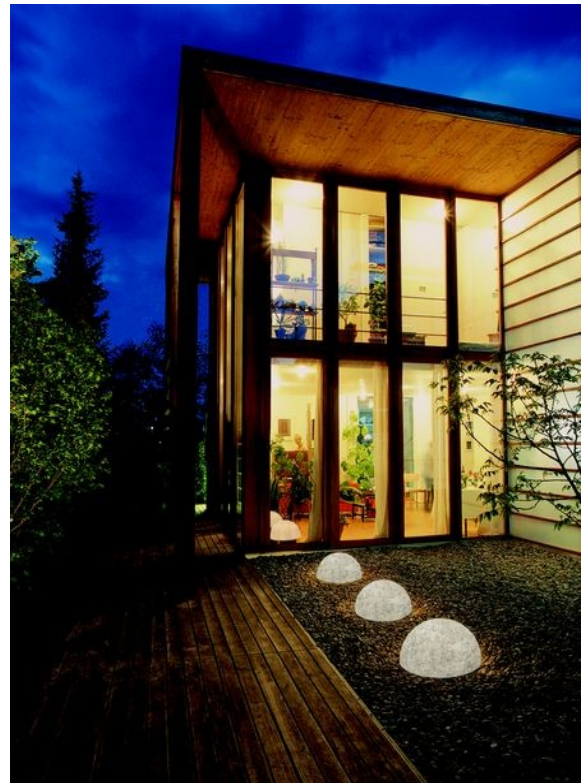

Knud Bundgaard

En god haveplan bygger på et 'åbent formsprog'...

Belægninger af fliser eller træ er mindst lige så vigtige som de grønne indslag hos unikaHaver.dk - Klassisk eller moderne, bugtet eller skrå; - Haver kan sagtens være både spændende, enkle og nemme, på én og samme tid... Det handler mere om formsproget, end om indholdet af planter og andet inventar...

unikaHaver.dk formgiver og indretter haver, hvor den underliggende fortælling er i fokus. Et havedesign der skal appellere til andet og mere end de rent sanselige indtryk...

Lad f.eks. en lampe som hér, gå igen både inde og ude, så 'udet' bryder facaden og fortsætter ind i huset...

Havearkitekterne Jens Peter Jacobsen og Knud Bundgaard, fra unikaHaver.dk bestræber sig på at gå et spadestik dybere end ved traditionelle haveplaner og giver i ByggeMagasinet de gode råd videre til læseren; - Få yderligere inspiration på www.unikahaver.dk

'Ude' eller 'Inde' i haven...

Bliv bevidst om de 'usynlige' grænser imellem ude, inde, henne, omme og nede...

Grænserne kan med fordel brydes.

Du kender det sikkert godt... Omme ved gavlen af huset samler vi alt fra trillebør til tørrestativ og stiger. 'Ommet' er et sted vi helst ikke viser frem; - en del af haven vi end ikke regner for noget og derfor gør mindre ud af at holde.

Næste gang du går en tur i haven, så læg mærke til hvor grænserne imellem 'inde i haven' og 'ommet' er ! Ofte er det husets flugtlinier; -altså de usynlige fortsættelser af facadelinierne, der sætter skel imellem inde, ude, henne og omme i haven.

Som med alt andet i verden, er det de positive værdier der overskygger de mindre positive. Lader vi derfor terrassen brede sig ind over disse grænser, vil 'indet' smitte af på 'ommet'. Dermed er haven gjort både større og 'bredere'. Mange lader en sti gå hen til 'ommet', hvorved der sker det modsatte... 'Ommets' dominans breder sig ind i haven... Det skyldes at vi på en sti, altid er på vej og at vores tanker kredser om målet. Lav derfor gerne 'ommet' til et inde-sted.

Pergolaen bygger på én og samme tid bro imellem inde og ude, omme og henne...

Brug 'ommet' til noget fornuftigt...

Mange haver har et område som er mere eller mindre til overs eller betragtes som desideret spildplads. Ved at etablere lidt indhold, så som tørreplads, urtebed eller en lille siddeplads som hér, får 'ommet' værdi og området skifter karakter til et funktionelt og nærværende sted...

Det samme gør sig gældende hvis naboen har en kedelig garage i skel. I stedet for at forsøge at skjule den er det ofte en rigtig god idé at lave en lille siddeplads foran den. Hermed slår man mindst to fluer med ét smæk... Når vi sidder foran garagen ser vi den ikke; - vi kikker ind i haven i stedet. Ofte er det tilmed fra en vinkel og en position som vi ikke før har lagt mærke til. Der er mange steder ude langs langs skel, som vi kun befinder os i når der skal luges eller slås græs... Tag en taburet med rundt langs skel og gå på opdagelse efter et egnet sted til en lille uformel siddeplads...

Uformelle siddepladser...

Langt de fleste holder af små hyggekrege; - et sted hvor man kan være sig selv, kun omsluttet af grønne rammer. Den lille siddeplads må gerne være huleagtig og let omsluttende. Vigtigst er dog, at der er en bagvæg til at sidde op ad. En sådan væg kan laves på mange måder... Fritstående hække er en både billig og uhyre nem løsning. De kræver kun én til to dages vedligeholdelse om året for at være fuldt trimmede. Et espaliér eller en pergola kunne også være et godt bud på en væg der kan gøre siddepladsen rar at opholde sig på. Tilmed står resultatet klar fra dag ét og kræver kun en beskedent vedligeholdelse i form af behandling af eventuelt træværk.

Intimitet med vand...

Omkring den lille siddeplads kan du med fordel tænke lidt vand ind, enten som en lydeffekt eller som en spejleffekt som hér. Begge dele giver ro og bevarer fokus i det nære. Vandet lader tankerne rulle af sig selv; - de låses ikke som hvis blikket ledes hen imod et fysisk element. Læg mærke til hvordan blikket fæstnes til den lille sorte sten på trædestenen; - den er en afvigelse fra hvad vi forventer og derfor havner blikket på den... En god effekt hvis der er noget andet man ikke ønsker skal ses, og en dårlig effekt hvis ønsket er at blikket og dermed tankerne skal være i bevægelse...

Brydning af grænser og flader...

Overlap, overlap og overlap; - tre gode nøgleord når der arbejdes med formsprog og figursammensætninger... Ved at lade den ene figur gå ind i den anden, startes en dialog om fladernes dominans i forhold til hinanden. Den lille flade kan med fordel æde lidt af den store, hvilket gør den både stærk og fræk... mens det omvendte gør den lille mere ydmyg, som den lille flade med polerede søsten bagest i billedet.

Hos unikaHaver arbejder vi derfor hen imod et dynamisk og åbent formsprog som på én og samme tid giver ro og variation i oplevelsen...

Regulære flisearealer kan som hér brydes med bånd af chaussésten. Ved udelukkende at lave bånd i den éne retning giver man igen fladen liv... Det er som om at de langstragte felter der opstår, får noget at skulle have sagt, fremfor hvis der også var bånd på tværs...

Ligeværdige flader kan også med fordel lappe ind over hinanden... To grønne bede hvor figurspillet er i fokus. Det er forholdsvis hurtigt at afkode bedenes indhold, mens den undeliggende fortælling i formsproget giver anledning til langt flere tanker; - bevidste som ubevidste.

Hvis ikke det giver mening hér, vil en hel dag sammen med en kyndig havearkitekt hjælpe dig rigtig godt på vej imod en have med langt flere oplevelser og tanker end dem du kan skabe ved en klassisk opbygning af haven, hvor indholdet er det styrende.

Træer som visuel effekt...

Horisontlinien er noget vi automatisk orienterer os efter og derfor giver det ofte en god effekt at bryde den med et par stammer. At kikke 'igennem' en lille lund eller imellem et par stammer giver afstand til det bagvedliggende. Du kan sikkert forestille dig nabohusenes dominans hvis træerne ikke var med i billedet.

Haven ligger bag ved stien som ligger bag ved lunden... Alt hvad der ligger bag ved lunden vægtes nu ens og haven vinder dermed i dominans over husene bag ved hækken. Sagt med andre ord, ledes blikket og tankerne i en bevægelse med udgangspunkt i haven 'imellem' lunden og hækken... Trædestenene 'igennem' forpladsens ral er ligeledes en brydning og med til at give området 'liv', til trods for at både formsprog og indhold er enkelt og roligt; - i udtryk som i vedligehold...

Træers stammer kan indramme en udsigt og gøre den langt 'dybere' i sit udtryk...

Lad forholdordene spille med...

Træernes stammer opdeler afstanden imellem os og det bagvedliggende i flere områder som er kendetegnende ved at de 'står i forhold' til noget andet... Der opstår et område imellem os og lunden, imellem lunden og kuberne osv. Disse områder rummer igen flere 'forholdsord'... Bag ved lunden, foran kuberne. At der indgår flere forskellige forhold på samme tid og sted, er med til at gøre oplevelsen mere 'åben' og dyb...

En kyndig havearkitekt arbejder seriøst med havens 'mentale rum'...

Da vi oplever alting forskelligt, mener vi i unikaHaver, at et både åbent og dynamisk formsprog er med til at give haven en særlig rolig dybde. Enkel og fuld af liv...

Læg mærke til at der ikke er sparet på træerne og at de om natten er oplyst nedefra...

Den skyggefulde plads...

Den overdækkede terrasse kan sagtens være en forlængelse af skuret. Dermed får skuret et ofte velfortjent løft... Hér er der skabt et dejligt uderum, som både rummer ly for sol og regn...

Nok higer vi efter solen, men ved frokosttid foretrækker de fleste nok at spegepølsen og osteskiven ligger fladt på brødet... Ofte er det en god idé at lave flere rum og pladser, samt at krydre dem med mange anvendelsesmuligheder.

Mangfoldighed og rummelighed er vigtige elementer i en god haveplan. Lad 'indet' komme ud i haven og 'udet' komme ind... Når de ubevidste grænser brydes, begynder haven at leve sit eget liv og vi føler os velkomne til at være med...

Et godt eksempel på et haverum, der er budt indenfor...

Gode forbindelser kræver nærvær og åbenhed fra alle sider... En ellers kedelig sti er omdannet til et stærkt element i sig selv. Der er lavet forbindelse imellem flere områder; et knudepunkt...

Inde som ude, omme som henne.

Vi har alle brug for et tilhørsforhold, derfor er det væsentligt at formsproget afspejler vores inderste behov. At vi bor i et hus er ikke ensbetydende med at vi aldrig kigger ud og har forbindelser til verden omkring os... Forbindelser udadtil og imellem havens elementer er derfor i høj grad med til at vi føler os hjemme i haven og at den fornemmes rar og nærværende. At inddrage et rum i huset til uderum kræver kyndig assistance; - Tænk du på at bygge hus er det derfor ofte en god idé at få havearkitekten med på råd samtidig med husarkitekten.